

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa E. K.

przeciwko Spółdzielni Inwalidów L.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego- Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 31 grudnia 2014 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 31 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w L. w sprawie z powództwa E. K. przeciwko Spółdzielni Inwalidów „L.” o zapłatę, odrzucił skargę kasacyjną strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 4 września 2014 r.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że skarga kasacyjna wniesiona przez stronę pozwaną Spółdzielnię Inwalidów „L.” podlegała odrzuceniu z powodu niezuzupełnienia jej braków formalnych w wyznaczonym terminie. Zarządzeniem z 19 listopada 2014 r. pełnomocnik strony pozwanej został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez przedłożenie pełnomocnictwa upoważniającego do jej sporządzenia i wniesienia, w terminie siedmiu dni od

doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. W odpowiedzi na wezwanie pełnomocnik strony skarżącej przedłożył pismo procesowe, do którego dołączył załącznik w postaci pełnomocnictwa z 15 września 2014 r. oraz uwierzytelnionej kopii uchwał nr 10 i 11 Walnego Zgromadzenia Spółdzielni z 4 lipca 2014 r. Pełnomocnik poinformował jednocześnie, że na mocy tych uchwał zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1443 ze zm.), przywrócona została działalność spółdzielni i obecnie spółdzielnia nie znajduje się w likwidacji, a na Prezesa Zarządu została wybrana D. S., która jest uprawniona do jednoosobowej reprezentacji strony pozwanej.

Wobec braku w aktach sprawy dokumentu wykazującego podany w piśmie procesowym sposób reprezentacji spółdzielni, zarządzeniem z 9 grudnia 2014 r. pełnomocnik strony pozwanej został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez wykazanie, że D. S. upoważniona jest do jednoosobowej reprezentacji spółdzielni w terminie siedmiu dni od doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. Sąd Okręgowy wskazał, że w wyznaczonym terminie strona pozwana nie uzupełniła skutecznie powyższych braków formalnych skargi. Wbrew twierdzeniom pełnomocnika spółdzielni, przedstawionym w piśmie procesowym z 17 grudnia 2014 r., a będącym odpowiedzią na zarządzenie z 9 grudnia 2014 r., z dokumentów w postaci uchwał z 4 lipca 2014 r. nie wynika jednoosobowa reprezentacja strony pozwanej przez obecnego prezesa zarządu D. S.

Konieczność wykazania umocowania do działania w imieniu strony niebędącej osobą fizyczną wynika wprost z art. 68 § 1 k.p.c. Brak w tym zakresie jest brakiem formalnym pisma procesowego, w tym także, z uwagi na art. 398⁴ § 3 k.p.c., brakiem skargi kasacyjnej, którego nieusunięcie w terminie tygodniowym skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej. W myśl art. 3¹ § 1 k.p. za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy (a więc także wszystkich czynności prawnych z tego zakresu) dokonuje osoba lub organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba. W przypadku spółdzielni generalnie o tym, kto ją reprezentuje, rozstrzyga w każdym wypadku jej statut. Postanowienia statutu powinny jednak pozostawać w zgodności

z art. 54 § 1 i art. 55 ustawy – Prawo spółdzielcze. Zgodnie z tymi regulacjami oświadczenia woli za spółdzielnię składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik. W spółdzielniach o zarządzie jednoosobowym oświadczenie woli mogą składać również dwaj pełnomocnicy. Zarząd może też udzielić jednemu z członków zarządu lub innej osobie pełnomocnictwa do dokonywania czynności prawnych związanych z kierowaniem bieżącą działalnością gospodarczą spółdzielni lub jej wyodrębnionej organizacyjnie i gospodarczo jednostki, a także pełnomocnictwa do dokonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych.

Sąd drugiej instancji wskazał, że strona pozwana wykazała na etapie postępowania kasacyjnego, że nie pozostaje już w likwidacji, bowiem stosowną uchwałą przywrócono jej działalność, a na prezesa zarządu wybrano dotychczasowego likwidatora D. S. Konsekwencją powyższego jest powrót do zasad reprezentacji spółdzielni na zasadach sprzed jej likwidacji. Ze znajdującego się w aktach sprawy odpisu KRS, aktualnego na czas sprzed likwidacji strony pozwanej, wynika, że zarząd spółdzielni był wieloosobowy i statut nie przewidywał reprezentacji jednoosobowej. Zmian w tym zakresie strona pozwana nie wykazała, mimo stosownego wezwania, w szczególności nowy sposób reprezentacji i możliwość powołania zarządu jednoosobowego nie wynika treści uchwał z 4 lipca 2014 r.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że nie wykazano umocowania prezesa zarządu D. S. do samodzielnej reprezentacji spółdzielni, czego konsekwencją jest odrzucenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej wniosła strona pozwana, zarzucając mu: (-) naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 87¹ § 1 i art. 92 k.p.c. przez bezzasadne ustalenie, że pełnomocnik strony pozwanej nie legitymował się pełnomocnictwem upoważniającym go do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej; (-) naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 54 i 55 ustawy - Prawo spółdzielcze przez przyjęcie, że w przypadku zarządu jednoosobowego prezes spółdzielni nie jest uprawniony do samodzielnej reprezentacji spółdzielni. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego

postanowienia i stwierdzenie, że stanowi ono oczywiste naruszenie prawa wskazane w art. 79 ust. 1 lit. e ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.).

Skarżąca podniosła, że wzywając pełnomocnika skarżącej zarządzeniem z 19 listopada 2014 r. do przedłożenia pełnomocnictwa do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej pod rygorem jej odrzucenia, Sąd Okręgowy zignorował fakt, że w aktach sprawy znajdowało się pełnomocnictwo złożone wraz z pismem z 18 listopada 2013 r. udzielone przez ówczesnego likwidatora pozwanej spółdzielni D. S., zawierające umocowanie radcy prawnego J. S. do reprezentowania spółdzielni „we wszystkich sprawach sądowych”. Z treści przedmiotowego pełnomocnictwa wynikało jednoznacznie, że obejmuje ono umocowanie do reprezentowania mocodawcy we wszystkich sprawach sądowych i nie zawierało żadnych ograniczeń w tym względzie. Zakres pełnomocnictwa znajdującego się w aktach sprawy wykraczał zatem poza ramy pełnomocnictwa procesowego w sprawach cywilnych z art. 91 k.p.c.

W związku z powyższym w pierwszej kolejności należało dokonać językowej interpretacji pojęcia „wszystkie sprawy sądowe”. W pełni uprawniony jest przy tym pogląd, że pojęcie sprawy sądowej swoim zasięgiem obejmuje nie tylko sprawy rozpoznawane przez sady powszechne ale także sprawy rozpoznawane przez Sąd Najwyższy. W konsekwencji zdaniem skarżącej Sąd Okręgowy nieprawidłowo odczytał treść znajdującego się w aktach sprawy pełnomocnictwa, w którym spółdzielnia upoważniła pełnomocnika do reprezentowania spółdzielni we wszystkich sprawach sądowych jako niezawierającego wyraźnego umocowania do sporządzenia skargi kasacyjnej, jej wniesienia i występowania przed Sądem Najwyższym, co było przejawem nadmiernego formalizmu.

Tylko z ostrożności procesowej skarżąca podniosła, że wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego zawartym w uzasadnieniu zaskarżanego postanowienia, art. 54 i 55 ustawy - Prawo spółdzielcze nie uzasadniają tezy, że w przypadku jednoosobowego zarządu spółdzielni prezes spółdzielni nie jest upoważniony do jednoosobowej reprezentacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Natomiast art. 398⁴ § 3 k.p.c. stanowi, że skarga kasacyjna poza spełnieniem innych wymagań, które przepis ten przewiduje, musi również spełniać wymagania przewidziane dla każdego pisma procesowego. Wymagania, jakie musi spełniać każde pismo procesowe, a zatem także skarga kasacyjna, zostały wymienione w art. 126 k.p.c. Zgodnie z § 3, do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo, jeżeli wnoszący je pełnomocnik dotychczas pełnomocnictwa nie złożył. W przypadku, gdy skarga jest w tym zakresie dotknięta brakiem, zachodzi konieczność jego uzupełnienia w zwykłym trybie przewidzianym dla uzupełniania braków formalnych skargi (art. 398⁶ § 1 k.p.c.).

Sąd nie może odrzucić skargi, pomimo niewykonania zarządzenia dotyczącego usunięcia braków, jeśli – czego sąd nie dostrzegł – skarga spełnia wymagania określone w art. 398⁴ k.p.c., a w szczególności nie było potrzeby wzywania do uzupełniania braków skargi w zakresie wykazania umocowania (art. 398⁴ § 3 w związku z art. 126 § 3 k.p.c.). Sąd Okręgowy nie dostrzegł, że w aktach sprawy znajdowało się pełnomocnictwo udzielone przez ówczesnego likwidatora pozwanej Spółdzielni – D. S., zawierające umocowanie radcy prawnej J. S. do reprezentowania spółdzielni „we wszystkich postępowaniach sądowych”.

Z treści przedmiotowego pełnomocnictwa wynikało, że obejmuje umocowanie do reprezentowania mocodawcy we wszystkich postępowaniach sądowych (pełnomocnictwo nie zawierało żadnych ograniczeń w tym względzie). Zakres pełnomocnictwa znajdującego się w aktach sprawy wykraczał zatem poza ramy pełnomocnictwa procesowego w sprawach cywilnych z art. 91 k.p.c., a jego treść należało oceniać - zgodnie z art. 92 k.p.c. dotyczącym pełnomocnictwa szerszego niż pełnomocnictwo procesowe.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela pogląd, że tak sformułowane pełnomocnictwo może być traktowane jako wyraz woli umocowania pełnomocnika do występowania także w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym.

Skoro pełnomocnictwo obejmuje reprezentowanie mocodawcy we wszystkich postępowaniach sądowych, to wynika z niego, że pełnomocnik może dokonywać wszystkich czynności, które są potrzebne do występowania przed wszystkimi sądami, w tym wnieść skargę kasacyjną wszczynającą postępowanie kasacyjne przed Sądem Najwyższym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2011 r., II PZ 52/10, LEX nr 784935).

Pełnomocnictwo to nie zostało później odwołane lub zmienione. Brak jest podstaw do uznania, by po przywróceniu działalności spółdzielni na podstawie uchwały walnego zgromadzenia (art. 116 § 1 ustawy - Prawo spółdzielcze) udzielone przez likwidatora pełnomocnictwa traciły moc. Do tej sytuacji nie ma zastosowania art. 120 ustawy - Prawo spółdzielcze, zgodnie z którym z dniem wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego otwarcia likwidacji wygasają uprzednio udzielone pełnomocnictwa podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 lipca 2013 r., VI ACa 1006/12, LEX nr 1369396).

Trafny okazał się więc zarzut naruszenia przez zaskarżone postanowienie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 87¹ § 1 i z art. 92 k.p.c. W tym stanie rzeczy rozważanie pozostałych zarzutów przedstawionych w zażaleniu jest zbędne.

W sprawie brak było jednak podstaw do stwierdzenia oczywistego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jednolity tekst Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.), o potwierdzenie którego wносиła skarżąca. Potwierdzenie kwalifikowanego naruszenia prawa wymaga bowiem występowania sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa, jeżeli wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest zauważalna bez konieczności dokonywania jego głębszej analizy.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.